

Теорията за просоциалността и превенцията за отпадане от училище

**д-р Тодорка Глушкова,
СОУ”Христо Смирненски” гр. Брезово**

СОУ "Христо Смирненски", Брезово

- Средищно училище, в което учат ученици с различна етническа и религиозна принадлежност – българи, роми, турци, източноправославни, католици, мюсюлмани.
- Около 380 ученика на дневна и 65 на самостоятелна форма на обучение.
- През последните десет години училището работи по реализацията на множество национални и международни проекти, целта на които е да подобрят взаимоотношенията между всички участници в образователния процес, да се утвърди атмосфера на сътрудничество, уважение и взаимопомощ и да се намали риска от отпадане от училище.

Нашият опит

- **Родителско участие в образованието – с CRS**
- **Дневен детски център «Подай ръка» - с финансовата подкрепа на ААМР и ЦОИДУЕМ**
- **“Работилница за таланти” – по НП на МОМН**
- **PHARE „Подобряване на състоянието и интеграция на малцинствени групи в неравностойно положение със специален фокус към ромите» - обучение на учители**

- **Ученическа школа по ИТ**
- **Изграждане на мрежа от училищни клубове „Инсула Европа” (оп РЧР с ЦОИ)**
- **Клубове “Фолклор на етносите”**
- **„Спортна училищна олимпиада “ (оп РЧР)**
- **PHARE-Туристически експедиционен отряд**

Нашият опит

- **School Connectivity Project** – U.S. Department of State, Bureau of Educational and Cultural Affairs, CRS
- **Bridging Insula Europae** (134214-LLL-1-2007-IT-COMENIUS-CMP) и
- **EUCLIDES**– (134246-LLL-1-2007-IT-COMENIUS-CMP), Villa Montesca и ЦОИ
- **STELLA, STENCIL** – (510177-2010-LLP-IT-COMENIUS-CNW Amitie, Италия)

Общите цели, работата в екип, животът в неформална атмосфера, преодолените заедно трудности сплотяват учениците, а формалните различия и предразсъдъци изчезват.

„Prosociality Sport Club”

PSCLUB PROJECT n. 518393-LLP-1-2011-1-IT-COMENIUS-CMP

- Целта на проекта е да се изследва влиянието на просоциалния модел, приложен чрез спорта върху процесите на отпадане от училище.
- Партньорство- 8 партньора от 7 европейски страни
- Водеща организация Centro studi formazione “Villa Montesca”, Италия

„Prosociality Sport Club”

PSCLUB PROJECT n. 518393-LLP-1-2011-1-IT-COMENIUS-CMP

Основни дейности и задачи:

- Анализ на актуалното състояние с отпадащите и застрашени от отпадане ученици в страните-партньори и определяне на основните причинно-следствени връзки;
- да се дефинират основните постулати на методическата теория на просоциалността и да се разработи просоциален кодекс, който да съблюдават всички участници в учебния процес;
- да се създадат спортни секции, които да включват ученици от различни етнически и религиозни групи и да се проследи развитието на взаимоотношенията между тях, като се наблюдава основно влиянието на просоциалността и реинтеграцията към процеса на отпадане от училище.

Проучване

- 212 педагози и 896 ученика от седем европейски страни
- У нас-45 педагози и 199 ученика от 5 разнопрофилни училища от различни региони на страната.
- Интервюта с експерти в областта – с Председателя на УС на НПО „Амалипе” г-н Деян Колев и с г-жа Валентина Богданова - член на Комисията по образование и бивш председател на тази комисия.

Анализ на резултатите-ученици

1. Възрастов и образователен профил на анкетираните ученици:
 - 8-12 години (53%); 13-16 години (16%); над 16 години (31%);
 - от начално училище (34%); от СОУ (58%) и от професионална гимназия (8%).
2. 28% от анкетираните ученици декларират майчин език, различен от българския
3. Учениците от групата на 8-12 годишните с майчин език различен от българския, неизменно посочват като основна причина за отпадане от училище „агресията и нетолерантното отношение”, докато при по-големите нараства броя на тези, които търсят основания в „икономически причини” или „семейната среда”.

Анализ на резултатите

- И в трите възрастови групи, посочили българския език за майчин като причина за отпадане от училище доминира „недостатъчното владееене на българския език“, заедно с „агресията и нетолерантното отношение“ и „ниската мотивация за учене“.
- Сред всички възрастови групи с майчин език български е много малък процентът на тези, които декларират, че имат приятели от ромски произход – около 15%, докато отношението към децата с турски произход е нормално – над 50%

Анализ на резултатите

Обобщаването на отговорите на въпроса «Как може училищната общност да помогне на децата да не отпаднат от училище?» показва следните резултати:

- ***Ученици над 16 години.***
 - При тези с майчин език различен от българския- финансови инструменти (стипендии, евтини или безплатни учебници, перспектива за бъдеща реализация).
 - При тези с майчин език български основен акцент да спортните секции и клубове
- ***Ученици от възрастова група 13-16 години.***
 - При тези с майчин език небългарски- мотивационни средства за въздействие върху семействата.
 - При тези с майчин език български - материалната база и извънкласните клубове и спортни секции.
- ***Ученици от възрастова група 8-12 години.***
 - При техните връстници с майчин език небългарски— по-лесни уроци и по-малко изпитване.
 - Децата с майчин език български- учебната среда и организацията на учебно-възпитателния процес - групи за подпомагане, занимални, транспорт.

Анализ на резултатите

При анализа на резултатите от проучването сред педагозите:

- директорите и педагогическите съветници посочват като основна причина за отпадане културни и етнически особености на учениците
- учителите с 62% посочват «недостатъчната мотивация за учене у учениците и техните родители» и „ниския социално-икономически статус” – 30%.
- Единодушно е мнението на всички, че ромите са най-заstraшената група от отпадане от училище с цели 83%.
- Като основен дефицит в работата си педагогическите специалисти посочват най-вече липсата на квалификация за работа в мултиетническа среда и за решаване на конфликтни ситуации(65%).
- По отношение на това как училището да стане по-атрактивно и желано място за учениците е дадена единодушно формула на успеха:

***Модерна база – Активно участие на ученици
и родители в училищния живот – Повече
извънкласни форми - Ясни правила.***

Анализ на резултатите

От проведените интервюта с експерти можем да обобщим, че:

- учениците от езиковите малцинства имат по-слаби резултати, но се представят по-добре в малките училища, отколкото в големите.
- Двата основни фактора, които възпират ромите да посещават средищните училища, са свързани с проблеми с интеграцията на учениците и отдалечеността.
- Често приемните училища нямат достатъчно средства за допълнителен училищен транспорт и столово хранене, така че пътуващите ученици са възпрепятствани да участват пълноценно в извънкласните форми и спортно-туристически дейности.

Тогава:

- Анализът на резултатите от проведеното проучване показват, че основните причини за отпадане от училище са свързани с трудности при интеграцията в ученическите колективи, които се дължат на множество образователни, социо-икономически и етнокултурни причини.
- Следователно нашите усилия трябва да бъдат насочени към подобряване на процесите на интеграция и колективизъм, към възможностите за повишаване активността и мотивацията на учениците и към изграждане на система от правила и норми за подобряване на взаимоотношенията в училище.
- Един от пътищата за постигането на тази цел е просоциалния подход.

Просоциалният подход

- Създаването на просоциална среда в училищата е една възможност за развитие и укрепване на основните умения у уязвимите групи ученици.
- Процесът води до по-активно и мотивирано включване на учениците в общите дейности на групата.
- Просоциалната околна среда, повишава качеството на преподаване и учене и се фокусира върху развитието на "социалната" и "емоционална" компетентности.
- Тези умения са стратегически, за превенцията от отпадане от училище.
- Социалната компетентност на ученика зависи от редица фактори, включително социални умения, обществено съзнание и самочувствие.

Просоциалният подход и спорта

- Просоциалната образователна стратегия обикновено се определя чрез така наречения "просоциален етичен кодекс", който включва списък на правила за поведение и подходи, формално договорени и одобрени от цялата училищна общност-ученици, учители, родители, треньори и други педагогически специалисти.
- Счита се, че най-подходяща среда за приложение на просоциалния подход, особено сред учениците, които имат образователни проблеми, са спортните дейности.
- Спортът може да се разглежда и като механизъм за предаване на ценности, знания и социални компетентности.

Следователно може да допринесе за интеграцията на застрашените от отпадане ученици.

Но...

- Въпреки това са налице и доказателства, че спортните дейности може да доведат и до засилване на някои културни и социални различия, както и да предизвика конфликтни ситуации.
- Спортните треньори не винаги участват в програмите на училищата и често спортните асоциации ги подбират не въз основа техните педагогически умения, а само по спортно-технически съображения.

Следователно

За да генерира добри резултати просоциалната стратегия е необходимо всички страни в процеса -ученици, учители, треньори и родители, да работят в една посока и да спазват стриктно принципите на просоциалния етичен кодекс.

Заклучение и изводи

- Проведеното национално и общоевропейско проучване показва, че за учениците училището ще е много пожелано място, ако има повече извънкласни дейности и особено спортни клубове и секции.
- Над 87% от учениците и 52% от учителите смятат, че това ще повиши мотивацията и ще предотврати отпадането на застрашените ученици.
- Основавайки се на теорията за просоциалността от началото на 2012/13 учебна година в СОУ "Христо Смирненски", Брезово и в още шест училища от различни европейски страни започва експеримент за приложение на този подход чрез спорта.
- Дейностите по проекта и резултатите в процеса на работата са достъпни на адрес

www.era-edu.com/psclub

Благодаря за вниманието!

The screenshot shows a web browser window with the address bar containing 'sou-brezovo.org'. The page features a green header with the 'DELDC' logo (Distributed eLearning Center) and the text 'Образователен портал'. A navigation menu includes links for 'Добре дошли', 'Училището', 'Проекти', 'Услуги', 'Обучение', 'Дневник', 'Матури', 'Статии', 'DeLC', and 'Връзки'. The main content area has a sub-header 'Добре дошли в образователния портал на СОУ "Христо Смирненски" гр. Брезово!' and a text block describing the school and the portal. On the left, there is a logo for 'STENCIL' (Science Teaching European Network) and a section for 'Проект "PS SPORT CLUB"' with a logo and links for 'Анкета за учители' and 'Анкета за ученици'. The browser's taskbar at the bottom shows several open applications, including 'Теорията за прос...', 'STENCIL', and 'Образователен ...'.

Образователен портал на СОУ-Брезово - Mozilla Firefox

Файл Редактиране Изглед История Отметки Инструменти Помощ

sou-brezovo.org

school connectivity project Search Get Started With µTorrent Control

Gmail Съзвване...

DELDC Distributed eLearning Center

СОУ "Христо Смирненски" Брезово

Образователен портал

Добре дошли Училището Проекти Услуги Обучение Дневник Матури Статии DeLC Връзки

Добре дошли в образователния портал на СОУ "Христо Смирненски" гр. Брезово!

СОУ "Христо Смирненски" е средишно училище. В него се обучават ученици от първи до дванадесети клас. Училището предлага засилено и профилирано обучение в областта на информационните технологии, икономика и английски език.

Порталът е част от системата за електронно обучение DeLC на Лабораторията по електронна търговия при ПУ "П. Хилендарски" и ANWARE на Университета в Лимерик - Ирландия. Той поддържа стандарта за електронно обучение SCORM. Разработени са отделни уроци и цели електронни учебници по география, история, дискретна математика и пр., които са публикувани в специализираните обучителни среди за учениците от различните класове на училището. Системата може да се използва при различни форми на обучение за постигането на многообразие от учебни цели:

- Като допълнително дидактическо средство при класическата дневна форма на обучение;
- При дистанционно и самостоятелно обучение на ученици със специфични образователни потребности;

Прехвърляне на данни от 213.91.242.79...

Start Теорията за прос... Теорията за прос... STENCIL Sofia-30-08-2012 110602_03_MINUT... Образователен ... EN 22:24

<http://sou-brezovo.org>